

STRATEGIA „EUROPA 2020”: DE LA CONCEPT LA IMPLEMENTARE

Anișoara RUSU

Departamentul Economie și Management, grupa AA-212M,
Facultatea Inginerie Economică și Business,
mun. Chișinău, Republica Moldova
Universitatea Tehnică a Moldovei,
Autorul corespondent: Anișoara Rusu, anișoara.rusu@em.utm.md

"Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru elaborarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă doar opiniile autorilor, iar Comisia nu poate fi trasă la răspundere pentru orice utilizare a informațiilor conținute în aceasta."

Rezumat. Europa 2020 este o strategie pentru zece ani a Uniunii Europene, propusă oficial de Comisia Europeană în 2010 și adoptată tot în același an de Consiliul European. Scopul acestei lucrări este analiza amplă a acestui document. În primul capitol se examinează cauzelor care au determinat inițierea lui și ulterior conținutul acestuia, inclusiv cadrul organizatoric necesar pentru implementare. În partea a doua se prezintă realizările comunității europene și următorii pași întreprinși de Uniunea Europeană.

Cuvinte cheie: Europa 2020, Pactul Verde European, dezvoltare durabilă, eficiență energetică, investiții, neutralitate climatică

Introducere

Întotdeauna, unul din obiectivele Uniunii Europene va fi identificarea în comun a problemelor de orice ordin (social, economic, politic, mediu înconjurător, etc.) cu care se confruntă țările membre ale acesteia, căutarea în comun a unei soluții comunitare și ulterior implementarea acesteia cu sprijin reciproc. Astfel, în 2008 pe lângă cele trei probleme majore ale sale (globalizarea, intensificarea utilizării resurselor epuizabile și îmbătrânirea populației), Uniunea Europeană era afectată și de criza financiară. Pentru o învioreare mai rapidă, blocul comunitar european a înțeles că era necesară o strategie pe termen lung cu țeluri bine definite și cuantificate. Prin urmare, a luat naștere programul strategic „Europa 2020” al Uniunii Europene, propus oficial de Comisia Europeană la 03.03.2010 și adoptat de Consiliul European la 17.06.2010. Acesta avea o durată fixată pentru 10 ani și obiectivul său era o creștere economică inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, de productivitate și de coeziune socială.

1. Strategia „Europa 2020” – Obiective și cadrul organizatoric pentru implementare

Strategia Europa 2020, după cum ne sugerează și figura 1, constă din trei priorități tematice majore, care interferează între ele și care presupune într-un final implicarea politicului pentru atingerea țelurilor:

1. Creștere economică inteligentă, fundamentul căreia este cunoașterea și inovarea.
2. Protejarea mediului înconjurător, care încurajează creșterea economică durabilă. Se promovează utilizarea eficientă a resurselor, punându-se accent pe aspectul ecologic și cel competitiv.
3. Incluziunea socială care promovează atât creșterea ratei de ocupare a forței de muncă cât și creșterea economică.

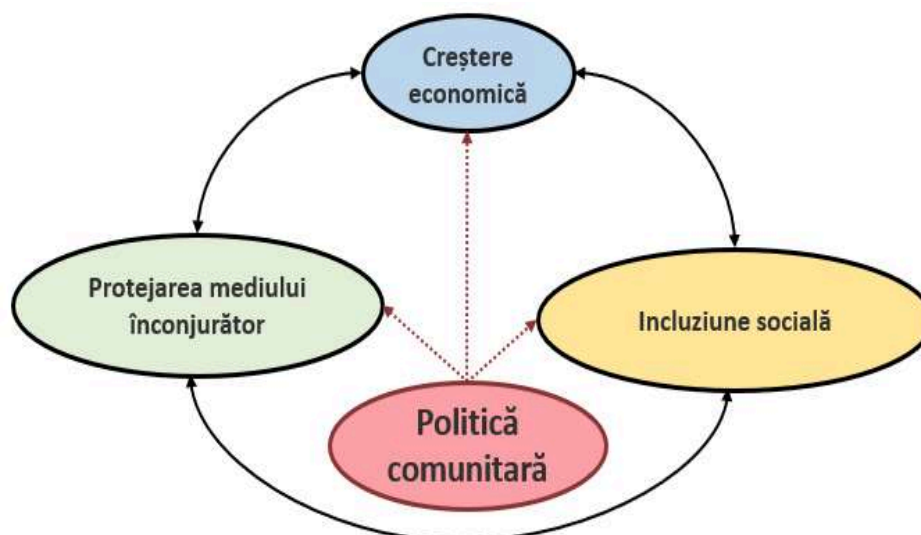

Figura 1. Europa 2020 - interdependențe tematice

Comisia Europeană a definit următoarele 5 obiective la nivel de comunitare europeană cu scopul de a asigura implementarea strategiei Europa 2020,:

1. Ocuparea forței de muncă: minimum 75% din populația cu vârsta între 20 și 64 ani este angajată în câmpul muncii.
2. Cercetare și dezvoltare: 3% din PIB-ul Uniunii Europene este alocat în domeniul cercetare și dezvoltare.
3. Schimbări climatice și energie (obiectivul „20/20/20“):
 - a. emisiilor de gaze cu efect de seră sunt diminuate cu 20% (în condiții favorabile cu 30%) față de valorile de referință din anul 1990;
 - b. ponderea surselor de energie regenerabile se mărește până la 20%;
 - c. eficiența energetică se majorează cu 20%.
4. Educație:
 - a. mai puțin de 10% din copii abandonează instituțiile școlare;
 - b. numărul persoanelor cu vârsta de 30-34 de ani și care dețin o diplomă de studii superioare se amplifică până la 40%.
5. Sărăcie și excluziune socială: numărul persoanelor care se confruntă cu fenomenul excluziunii sociale și a cel al sărăciei se reduce cu minim 20.000.000 [1]

Adițional, în sprijinul implementării strategiei Europa 2020, pentru a da un impuls creșterii economice și pentru a crea locuri de muncă, Uniunea Europeană a identificat noi domenii, pe care le-a clasificat în 7 inițiative:

1. „O Uniune a inovării” cu scopul de a optimiza procesul de accesare al mijloacelor monetare pentru cercetare și inovare. În acest mod, se asigură realizarea ideilor inovatoare, crearea locurilor de muncă, apar produse și servicii noi pe piață, iar economia crește.
2. „Tineretul în mișcare” cu scopul de a sprijini realizările deosebite în procesele educaționale și de a ușura angajarea tinerilor.
3. „O agendă digitală pentru Europa” cu scopul de a mări viteza de dezvoltarea serviciilor de internet superrapid și de a spijini digitalizarea în domeniul business.
4. „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” cu scopul de a realiza o creștere economică fără a fi necesar de a utiliza resurse suplimentare. De aceea, este încurajată scăderea emisiilor de carbon, folosirea surselor regenerabile de energie, renovarea branșei transport și promovarea eficienței energetice.
5. „O politică industrială adaptată erei globalizării” cu scopul de a spijini mediul de afaceri, o foarte mare atenție acordându-se întreprinderilor mici și mijlocii. Industria este sprijinită de politicile europene pentru a rezista concurenței globale.

6. „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă” cu scopul de a sprijini evoluția pieții muncii. Angajații capătă mai multe posibilități în a-și alege ce competențe să-și dezvolte de-a lungul vieții profesionale, astfel că numărul de persoane încadrate în piața muncii crește și totodată angajatorii au mai mare alegere de personal. Totodată se atestă tot mai pronunțat fenomenul mobilității profesionale.
7. „Platforma europeană de combatere a sărăciei” cu scopul de a sprijini includerea tuturor păturilor sociale din toate teritoriile în procesul de dezvoltare economică. În așa mod, sunt create condiții pentru angajarea persoanelor din păturile social vulnerabile, aceștia având șansa de a trăi demn și de a avea un impact pozitiv în societate [2].

Pentru a monitoriza procesul de implementare a strategiei Europa 2020 și a acționa prompt în caz de stagnare sau dezvoltare lentă, a fost creat Semestrul European, care are loc în primele 6 luni ale fiecărui an. În acest cadru organizatoric european, statele membre UE își sincronizează politicile economice și financiare. În prima etapă, în ianuarie și februarie, Parlamentul European analizează creșterile anuale la nivel de comunitate și sunt definite orientările politice generale. În martie sunt publicate rapoartele pe țară, care cuprind pentru statele cu risc ridicat și bilanțuri aprofundate ale dezechilibrelor macroeconomice. Ulterior, Consiliul Europei redactează constatări și recomandări pentru îmbunătățirea parametrilor vizați. Țările comunitare își asumă responsabilitatea de a le lua în considerație în programele sale naționale bugetare și de politici de promovare a creșterii și competitivității. În a doua etapă, în aprilie, țările comunitare își prezintă strategiile și planurile pe termen mediu. În mai, acestea sunt analizate de Comisia Europeană, care la rândul său se expune cu recomandări, ca în iunie Consiliul UE să analizeze versiunea finală și să-și dea aprobarea [3].

2. Realizări și priviri spre viitor

Cele mai recente date disponibile despre atingerea țelurilor strategiei Europa 2020 sunt din 2017 de la Eurostat, date prezentate în figura 2. Astfel, la sfârșitul acestui an, două țeluri fuseseră deja atinse înainte de termen: ponderea absolvenților cu studii superioare în rândul populației în vârstă de 30-34 de ani ajunseseră la 40% și emisiile de gaze cu efect de sera au fost reduse cu 20% comparativ cu valorile de referință din 1990. Totodată, observăm că alte două țeluri au fost aproape atinse, reducerea abandonului școlar la sub 10% și creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă până la 20%. Două țeluri au fost atinse în măsură de aproximativ 25% în 8 ani din 10, și anume reducerea cu cel puțin 20 milioane a numărului persoanelor care suferă de sărăcie sau excluziune și alocarea 3% din PIB-ul UE în cercetare și dezvoltare.

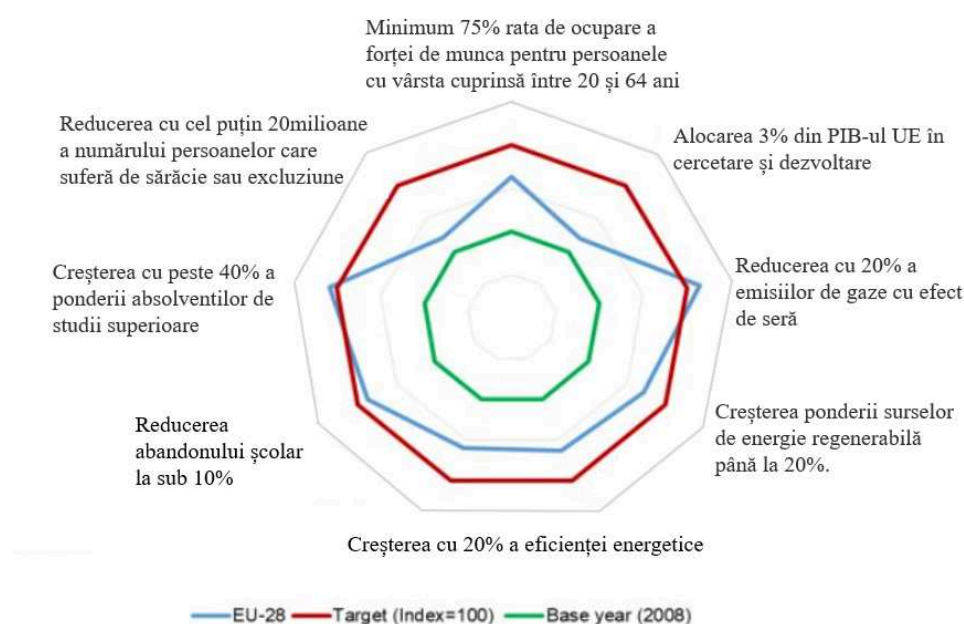

Figura 2. Realizările strategiei Europa 2020, în 2017

În 2020, după cum însuși numele strategiei ne sugerează, Semestrul European ar fi trebuit să analizeze realizările strategiei Europa 2020. Din cauza pandemiei Covid19, Uniunea Europeană și-a revizuit fundamental strategia la nivel economic, social și politic, scopul primar fiind combaterea pandemiei. Astfel, în cadrul Semestrului European 2021, însuși formatul Semestrului European a fost ajustat pentru a putea fi coordonat cu Mecanismul de Redresare și Reziliență. Acest mecanism de finanțare face parte din instrumentul de relansare economică - Next Generation EU și îi sunt prevăzute cele mai multe mijloace financiare [5, 6].

La fel, continuă să se pună accent pe dezvoltarea durabilă în concordanță cu Pactul Verde European. Obiectivul UE pe lungă durată este să atingă neutralitatea climatică până în 2050 și anume:

1. Până în 2050, Europa să ajungă la zero emisii nete de gaze cu efect de seră;
2. Creșterea economică să fie delimitată de utilizarea resurselor;
3. Nici o persoană și nici o zonă să nu fie lăsați în urmă [7].

Concluzii

Uniunea Europeană, a conștientizat că se confruntă pe termen lung cu o natalitate joasă, resursele sale sunt utilizate neeficient și că este afectată de procesul de globalizare. Măsurile definite împreună la nivel de comunitate în cadrul programului strategic Europa 2020, au fost preluate de fiecare stat și ajustat la situația locală. În 2017, din 8 țeluri 2 erau deja atinse, iar altele 2 erau aproape de finalizare. Strategia Europa 2020 le-a demonstrat europenilor, că prin schimb de experiență și cunoștințe, și ghidați de instituțiile europene, statele comunitare se bucură de rezultate mult mai fructuoase, decât în cazul când fiecare țară își definește și urmărește individual obiectivele particulare. Căpătând această experiență și conștientizând de pericolele schimbărilor climatice și degradării mediului pentru existența umană, a luat naștere „urmașul” strategiei Europei 2020 - Pactul Verde European. Această strategie se concentrează pe dezvoltarea durabilă a Uniunii Europene bazată pe o societate neutră din punct de vedere climatic, echitabilă și prosperă. Scopul ei este, ca țările comunitare să atingă neutralitate climatică până în 2050 printr-o economie modernă, competitivitatea căreia să fie construită pe principii de creștere a eficienței utilizării resurselor și protecției mediului.

Referințe

1. Evoluția Semestrului European, [accesat 30.01.2022]. Disponibil: [Evoluția Semestrului European | Ministry of Foreign Affairs \(mae.ro\)](#)
2. EUR/LEX, accesat [30.01.2022]. Disponibil: [EN \(europa.eu\)](#)
3. Consiliul European, accesat [26.02.2022]. Disponibil: [Cum funcționează semestrul european - Consilium \(europa.eu\)](#)
4. Eurostat, pag. 1 [accesat 30.01.2022]. Disponibil: [dab87f7a-1225-4200-4df0-bc55e7973c47 \(europa.eu\)](#)
5. M
6. Semestrul european 2021, accesat [30.01.2022]. Disponibil: [Semestrul european 2021 – Un ciclu excepțional | Comisia Europeană \(europa.eu\)](#)
7. Comisia Europeană, accesat [26.02.2022]. Disponibil: [Pactul verde european | Comisia Europeană \(europa.eu\)](#)

e
r
u
l
f
o
n
d
u
r
i

l

o

r

e